

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-44

28.1.2020

Statens Pensjonskasse

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Trakassering/mobbing/utfrysning av ledelsen – yfl. § 11 første ledd bokstav a og b.

Forsikrede mente han hadde blitt utsatt for alvorlig og systematisk trakassering, mobbing og utfrysning av ledelsen som hadde gitt han en yrkesskade i form av psykiske ettervirkninger og depresjon. Selskapet avsto krav om utbetaling av yrkesskadeerstatning under henvisning til at det ikke forelå en yrkesskade. Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert myndighet og la til grunn at det ikke forelå en yrkesskade etter yfl. § 11. Nemnda var enstemmig enig i sekretariatets avgjørelse, og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1971) jobbet som teamleder. Han har anført at han ble utsatt for alvorlig og systematisk trakassering, mobbing og utfrysning av ledelsen. I brev av 22.6.18 til selskapet gir han eksempler på hva den dårlige behandlingen bestod i og hvordan dette medførte depresjon og psykiske plager. Vedlagt brevet var et udatert skriv fra fylkestillitsvalgt representant for fagforbundet. Der beskrives arbeidsmiljøet på arbeidsplassen og ledelsens behandling av forsikrede.

Melding om yrkesskade, datert 20.8.18, ble mottatt av selskapet 7.11.18. I skademeldingen er "Psykiske ettervirkninger" og "Depresjon som følge av mobbing/trakassering" oppgitt som grunnlag for kravet om erstatning.

Selskapet avsto erstatningskravet fordi forsikredes depresjon/psykiske plager ikke er en yrkesskade.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har rett til erstatning under yrkesskadeforsikringen. Forsikrede har endt opp med uførepensjon og sykemeldinger som følge av mobbing, trakassering, utfrysning, bypassing, ærekrenkelser etc. Behandlingen forsikrede er blitt utsatt for av leder, har medført en usedvanlig belastning og påkjenning i arbeidsforholdet utover hva man kan forvente, jf. folketrygdloven § 13-3 annet ledd. Det er i tillegg store påkjenninger og belastninger som ikke skal forekomme i et arbeidsforhold, jf. kravene til arbeidsmiljø i arbeidsmiljøloven §§ 4-1 og 4-3. Leders psykiske overgrep overfor arbeidstaker er å sidestille med fysisk angrep, og leder har ødelagt forsikredes psykiske og fysiske helse. Det følger av Rundskriv til folketrygdloven § 13-3 at også sykdom kan godkjennes som yrkesskade. Psykiske lidelser er et typisk eksempel på sykdom som kan godkjennes som yrkesskade. Dette gjelder særlig psykiske lidelser som følge av alvorlige trusler og trakassering. Folketrygdloven § 13-3 tredje ledd kommer ikke til anvendelse i dette tilfellet. De mange konkrete hendelsene må settes sammen til én hel konkret hendelse. Forsikrede oppfyller kravene til yrkessykdom i folketrygdloven § 13-4.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikredes psykiske plager ikke er forårsaket av en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a, jf. folketrygdloven § 13-3. Det foreligger således ikke noen dekningsmessig skade under yrkesskadeforsikringen.

Psykiske lidelser er et typisk eksempel på sykdom som *kan* godkjennes som yrkesskade. En skade som skyldes hendelser på arbeidsplassen kan godkjennes som yrkesskade om den fyller vilkårene til arbeidsulykke. Psykisk belastning som følge av konflikter, trusler, mobbing, trakassering, oppsigelser eller annet relatert til arbeidsforhold, anses imidlertid normalt ikke som en arbeidsulykke etter loven. Slike skadefølger kan bare unntaksvis anses som en arbeidsulykke, men terskelen er høy for at psykisk sykdom godkjennes som en yrkesskade. Belastningslidelser som utvikler seg som følge av psykiske påkjenninger over tid anses ikke som en yrkesskade, og det er heller ingen holdepunkter for noen plutselig ytre påvirkning.

Sekretariatets avgjørelse

Nemndas sekretariat avgjorde saken 6.11.19 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Forsikrede fikk ikke medhold i klagen.

Innledningsvis bemerket sekretariatet at et eventuelt brudd på arbeidsmiljøloven verken er nødvendig eller tilstrekkelig for å konstatere at det foreligger en yrkesskade etter yrkesskadeforsikringslovens bestemmelser.

Da det gjaldt spørsmålet om forsikrede var påført en yrkessykdom etter yfl. § 11 første ledd bokstav b, la sekretariatet til grunn at det var behandlingen forsikrede ble utsatt for i sin stilling, nærmere bestemt behandlingen fra hans ledere, som hadde medført depresjon/psykiske plager. Sekretariatet kunne ikke se at det beskrevne hendelsesforløpet var en påvirkning eller eksponering som falt inn under yrkessykdomsforskriften, jf. nemndas avgjørelse 2017-291. Sekretariatet kom dermed til at forsikrede ikke var påført en yrkessykdom etter yfl. § 11 første ledd bokstav b.

Vedrørende spørsmålet om forsikredes plager var forårsaket av en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a, viste sekretariatet til nemndsavgjørelse 2017-629 hvor nemnda hadde lagt til grunn at belastninger over tid som hadde medført psykiske lidelser, ikke var en yrkesskade. Sekretariatet viste også til Navs rundskriv tilknyttet den tilsvarende bestemmelsen i ftrl. § 13-3, R13-00-E18, pkt. 3.11 om at psykisk belastning i form av mobbing, trakassering normalt ikke anses som en arbeidsulykke. Utgangspunktet er at det må foreligge psykisk skade som følge av fysiske angrep eller svært alvorlige trusler som etter sin art og konsekvens kan sammenlignes med fysiske angrep, for at tilfellet kan godkjennes som en yrkesskade, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

I det foreliggende tilfellet var det ikke tale om psykisk skade som følge av fysiske angrep eller svært alvorlige trusler som etter sin art og konsekvens kunne sammenlignes med fysiske angrep. Sekretariatet la derfor til grunn at det ikke var tale om arbeidsulykke og at den aktuelle belastningen/påvirkningen falt inn under unntaket for belastningslidelser som utviklet seg som følge av psykiske påkjenninger over tid, ettersom belastningen/påvirkningen varte i over 24 timer, jf. Rt. 2013 s. 645 (avsnitt 40-41).

Forsikrede krevde saken fremlagt for nemnda. Han fastholdt at han ble syk som følge av uventede ytre hendelser, som var usedvanlig i forhold til det som var normalt i vedkommende arbeid.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Nemnda er enstemmig enig i sekretariatets avgjørelse.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant),
Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og
Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).*